

OPONENTSKÝ POSUDEK

Diplomant: Cyril Zákora
Obor: Sociální práce FF UK
Název diplomové práce: Problémový žák a problémová třída v představách učitelů na druhém stupni základních škol
Akademický rok: 2006/2007

Předkládaná diplomová práce je zaměřena na problematiku ze školního prostředí a analyzuje rozhovory s pedagogy základních škol. Samotné téma (problémový žák a problémová třída v představách učitelů) však přirozeně vyžaduje širší záběr a k dobrému zpracování i oporu v jiných než pedagogických disciplínách, zejména v sociální psychologii a sociální pedagogice. Pokud bychom se navíc chtěli zabývat komplexním řešením jednotlivých problematických momentů, které diplomant ve své práci zmiňuje, nepochybně bychom se i dotkli předmětu sociální práce.

Považuji za pozitivní, že si diplomant vybral téma, se kterým se setkával při svém profesním působení, svou osobní zkušenost a důkladnou teoretickou přípravu však navíc především využil pro přípravu polostrukturovaného rozhovoru a jeho následné zpracování. Osnova rozhovoru i konkrétní ukázka dokazují, že diplomant věděl, na co se chce zeptat, co se chce dozvědět, že měl svoje pracovní hypotézy (byť jasná formulace těchto hypotéz v práci chybí). Zdařilá je podle mého názoru i samotná analýza získaného materiálu – výsledné třídění postřehů učitelů i komentář k nim prokazují schopnost samostatného, tvořivého a systematického přístupu.

Diplomant se zabývá mimo jiné velmi důležitým momentem, kterému u nás není běžně věnována pozornost – totiž tomu, jak pedagog zvládá a především prožívá problematické situace při své práci, kde nachází oporu, co mu pomáhá (není náhodou, že citace v pasážích, které se tohoto tématu dotýkají, pocházejí především ze zahraniční literatury). Zdůraznění tohoto problému považuji za další z kladů této práce.

Diplomant se opírá – zejména v teoretické části – o rozsáhlou a tématicky adekvátní odbornou literaturu, českou i zahraniční.

Práce má logickou strukturu – po krátkém úvodu následuje teoretická část (definice základních pojmů), charakteristika výzkumného projektu a skupiny respondentů a poté část věnovaná analýze výpovědí respondentů o problémech. Diplomant vyčlenil – a tím zvýznamnil – samostatnou kapitolu pro analýzu potřeb respondentů (stále na základě analýzy jejich výpovědí). V diskusi k této kapitole navazuje podle mého názoru i na své (nevyřčené) pracovní hypotézy. V závěru pak shrnuje nejdůležitější poznatky. Proporcionalně je členění práce vyvážené.

Práce je napsána dobrou češtinou, zajímavě, větná skladba je přehledná, slovní zásoba umírněně odborná. Formální členění kapitol i celková úprava jsou přehledné. Škoda, že diplomantově pozornosti uniklo několik gramatických chyb a překlepů.

Jako méně zdařilou (ve srovnání s částí zabývající se výzkumem) bych hodnotila teoretickou část, sestávající z hojných a rozsáhlých citací, doplněných vlastními úvahami a komentářem. V této části práce mi především chybí jasná formulace pracovních hypotéz. Definice základních pojmů je nepochybně důležitá věc a kompilační přístup je zcela legitimní, bez jasného zdůvodnění, proč to či ono uvádíme, však může výsledek působit trochu nahodile (ve smyslu dáme tam trochu teorie). To je při celkové kvalitě této práce škoda.

Závěr:

Diplomant zajímavým způsobem uchopil významné a neotřelé téma a srozumitelně předává své poznatky a závěry. Vyzdvihla bych tvořivost, zjevné zaujetí problémem a odvahu dát prostor vlastním úvahám. Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji výborně.

V Praze dne 30.5.2007

PhDr. Ludmila Boková

PhDr. Ludmila Boková

ZŠ Grafická:

školní etoped

Kolpingův dům – azylový dům pro matky s dětmi:

fundraising, organizace stáží, videotrénink interakcí